

IZBA WYTRZEŻWIEN

ul. Majdan 10
22-400 ZAMOŚĆ

RPO-708084/101

IW.0620.02.2012

Zamość, dnia 10 września 2012 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE	2012 -09- 17
ZAP	NR 1499214

**Biuro Rzecznika
Praw Obywatelskich
Zespół
Krajowego Mechanizmu Prewencji
00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77**

2012 -09- 19

W odpowiedzi na pismo – Znak: RPO-708084-VII-720.7/12/JJ z dnia 21.08.2012 r. dotyczące wizytacji izby przez Zespół Krajowego Mechanizmu Prewencji Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, niniejszym wyjaśniam:

1.1

Po zaleceniach KMP dla wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie kontroli stanu fizycznego pacjentów przebywających w izolatce opiekunowie zmiany przeprowadzają bezpośrednie kontrole z częstotliwością co 15 minut, poprzez wejście do sali w celu sprawdzenia pasów i kaftanów bezpieczeństwa. Dla udokumentowania tych czynności karta pobytu pacjenta została uzupełniona o załącznik: „*karta obserwacji zachowań osoby podczas stosowania środka przymusu bezpośredniego w postaci unieruchomienia*”.

1.2

Rozbieżności pomiędzy zapisem z kamery a dokumentacją mogą wynikać z faktu, iż silnie pobudzony pacjent po badaniu lekarskim został bezzwłocznie umieszczony w izolatce (dla bezpieczeństwa jego oraz personelu izby). Następnie patrol doprowadzający oraz kierownik zmiany(lekarz) wypełniali stosowną dokumentację.

Dla wyeliminowania tych rozbieżności wszyscy pracownicy izby zajmujący się obsługą osób nietrzeźwych zostali zobowiązani do rzetelnego i zgodnego ze stanem faktycznym prowadzenia dokumentacji związanej z zastosowaniem środków przymusu bezpośredniego, tak aby zapisy poszczególnych czasów pozostawały identyczne pomiędzy zapisem monitoringu i dokumentacją pacjenta. Kierownicy zmian zostali zobowiązani również do bezwzględnego przestrzegania maksymalnego czasu stosowania środka przymusu, szczegółowego i rzetelnego opisu przyczyn, przebiegu i obserwacji podczas stosowania unieruchomienia. Dla lepszego dokumentowania tych czynności wprowadzony został załącznik do karty pobytu: „*protokół z zastosowania przymusu bezpośredniego*”.

1.3

Lekarze podczas przyjmowania pacjenta do izby (badanie lekarskie) odnotowują w dokumentacji medycznej wszystkie widoczne uszkodzenia ciała, obrażenia i urazy, szczególnie te „świeże” aby nie spotkać się z zarzutem, iż powstały one podczas pobytu w izbie. Wprowadzono w formie załącznika do karty pobytu druk: „*karta oględzin lekarskich*”. W przypadkach stwierdzenia obrażeń zagrażających życiu pacjenci kierowani są do oddziału ratunkowego szpitala wojewódzkiego. Lekarze zobowiązani zostali do zwiększenia staranności w prowadzeniu dokumentacji medycznej pacjentów.

1.4

Rozbieranie pacjentów podyktowane jest względami higienicznymi oraz bezpieczeństwa. Każdy umieszczony w izbie pacjent ma prawo do badania lekarskiego jak również do zabiegów sanitarno-higienicznych, m.in. kąpieli. Oczywiście jest, że do badania lekarskiego pacjent winien rozebrać się do bielizny (wówczas lekarz w trakcie badania ma możliwość stwierdzenia ewentualnych obrażeń). Po badaniu i kąpieli na czas pobytu pacjentowi proponowana jest odzież zastępcza (bawełniana koszula nocna), jeśli tego nie akceptuje pozostaje we własnej bieliźnie. Za zasadnością przebierania pacjenta w odzież zastępczą „do spania” przemawia też fakt, iż bardzo często pacjenci doprowadzani są do izby w zabrudzonej i zamoczonej odzieży (mocz lub deszcz). W czasie pobytu pacjenta, pracownicy izby starają się w miarę możliwości odzież wysuszyć. Pacjenci, którzy nie akceptują odzieży zastępczej nie są przebierani w nią przymusowo. Na czas pobytu w izbie pozostają we własnej bieliźnie, czego przykładem byli mężczyźni przebywający w izbie w dniu wizytacji. Kolejnym, bardzo istotnym argumentem przemawiającym za potrzebą przebierania pacjentów na czas pobytu w odzież zastępczą są względy bezpieczeństwa zarówno samych pacjentów jak i personelu izby. Rozebrany do bielizny i przebrany w odzież zastępczą pacjent ma bardzo ograniczone możliwości aby w sposób niezauważony wniesić do sali pobytu niebezpieczne narzędzia, jak np. nóż, którymi mógłby okaleczyć siebie, innego pacjenta przebywającego w sali lub personel obsługi.

Po wizytacji i zaleceniach KMP rozbieranie nie jest traktowane w kategorii przymusu. Pacjent po doprowadzeniu do izby może dobrowolnie rozebrać się do bielizny na czas badania lekarskiego lub pozostać w odzieży własnej (badanie wówczas jest ograniczone, lekarz nie ma możliwości stwierdzenia ewentualnych urazów i obrażeń na ciele pacjenta). W czasie badania lekarskiego pacjenta, który rozebrał się do bielizny - pozostawiona w przebieralni odzież jest komisyjnie przeszukiwana. Rzeczy znalezione w ubraniu oraz paski, krawaty, sznurówki itp. zostają dołączone do depozytu. Po zakończonym badaniu i ewentualnej kąpieli na czas pobytu pacjent ubiera się we własne ubranie (jeśli jest czyste) lub na życzenie w odzież zastępczą.

1.5

Dla zapewnienia odpowiedniego metrażu powierzchni pacjentom unieruchomionym, dokonano zamiany funkcji sal pobytowych. W miejscu dotychczasowej izolatki utworzono 3-łóżkową salę dla kobiet (pow. 9,75 m kw.), izolatkę przeniesiono do sali o pow. 6,60 m kw., w której znajduje się jedno łóżko wyposażone w pasy. Ogólna liczba miejsc w izbie nie uległa zmianie.

1.6

Pracownicy izby zostali uwrażliwieni na aspekt poszanowania godności człowieka. Postawa i zachowania pracowników wobec obsługiwanych pacjentów są na bieżąco monitorowane. Opiekun zmiany, którego zachowanie zespół wizytujący izbę uznał za nieprofesjonalne i niegrzeczne ukarany został karą upomnienia.

1.7

Aktualnie cele określone w §18 ust.1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb Wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, realizują lekarze dyżurujący w izbie. Według mojej oceny robią to dobrze. Każdego z pacjentów opuszczających izbę lekarz informuje o szkodliwości nadużywania alkoholu. W przeprowadzanej rozmowie stara się zmotywować pacjenta do kontaktu z najbliższą placówką leczenia odwykowego, przekazując mu stosowne adresy. Dwaj zatrudnieni w izbie lekarze legitymują się certyfikatami kursu dla personelu medycznego w zakresie rozpoznawania ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu oraz

krótkiej i poszerzonej interwencji w podstawowej opiece zdrowotnej. Pozostali uczestniczą w corocznych szkoleniach z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzonych przez specjalistę (certyfikat z zakresu psychoterapii uzależnień).

W miarę posiadanych środków finansowych rozważymy możliwość nawiązania współpracy z psychologiem/terapeutą dla realizacji wymienionych wyżej celów.

1.8

W pomieszczeniach W-C oraz kabinie prysznicowej założone zostały uchwyty dla osób niepełnosprawnych.

1.9

Regulamin Izby uzupełniony został o „Kartę praw pacjenta”, która wywieszona została w dostępnym i widocznym dla pacjentów miejscu. Pracownicy izby zobowiązani są do przestrzegania zawartych w niej praw pacjenta.

1.10

W miejscu ogólnodostępnym zamieszczone zostały adresy instytucji, do których pacjenci mogą zwrócić się w sytuacjach naruszenia ich praw.

1.11

Uzupełnione zostały bieżące braki ulotek, broszurek dotyczących problemu choroby alkoholowej oraz placówek zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W dniu 05 września bież. roku zorganizowana została narada z udziałem pracowników izby. W trakcie spotkania omówiony został szczegółowo raport Krajowego Mechanizmu Prewencji. Szczególny nacisk położyłem na stwierdzone nieprawidłowości oraz konieczność ich bezwzględnego wyeliminowania. Wszystkie uwagi i zalecenia zawarte w raporcie zostały wnikliwie przeanalizowane i będą służyć podnoszeniu jakości usług świadczonych przez izbę. Kierownikowi zmiany zobowiązałem do zwiększenia skuteczności nadzoru nad podległym personelem obsługi, aby stwierdzone podczas wizytacji nieprawidłowości w przyszłości nie miały miejsca.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Prezydent Miasta Zamość
3. a/a

D Y R E K T O R

mgr inż. Andrzej Kargol

PREZYDENT MIASTA ZAMOŚĆ

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPE. 2012 -09- 17
ZAL. .... NR 1499243

RYNEK WIELKI 13
22-400 ZAMOŚĆ
TEL.(084) 638-68-02
FAX(84) 639-30-54

RPO-708084/12

K-SS. 5520.23.2012.A1

Zamość, dnia 11 września 2012 r.

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor 2012 -09- 19
Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich

Szekowa Paw Dyrektor

Odpowiadając na pismo z dnia 23 sierpnia 2012 r. znak: RPO-708084-VII-720.7/12/JJ w sprawie Raportu Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji Biura Rzecznika Praw Obywatelskich z wizytacji Izby Wytrzeźwień w Zamościu i zawartych w nim rekomendacji uprzejmie informuję, że niewystarczające środki finansowe budżetu miasta Zamość w 2012 r. uniemożliwiają nam zatrudnienie psychologa/terapeuty w Izbie Wytrzeźwień.

Aktualnie cele określone w §18 pkt 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, dotyczące udzielania informacji o szkodliwości nadużywania alkoholu oraz motywowania do podjęcia leczenia odwykowego, realizują lekarze dyżurujący w Izbie Wytrzeźwień, uczestniczący w corocznych szkoleniach dla personelu medycznego z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym dwóch lekarzy legitymujących się certyfikatami kursu dla personelu medycznego w zakresie rozpoznawania picia ryzykownego i szkodliwego oraz krótkiej i poszerzonej interwencji w podstawowej opiece zdrowotnej.

Jednocześnie informuję, że możliwość wsparcia finansowego Izby w zakresie realizacji przedstawionej w Raporcie pod pozycją 1.7 rekomendacji będzie rozważona tylko w sytuacji pokrywania faktycznych kosztów pobytu w Izbie osób, które pochodzą spoza Zamościa przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego.

Rekomendacja dotycząca wyposażenia Izby w urządzenia dla osób niepełnosprawnych ruchowo poprzez założenie uchwytów w pomieszczeniach WC, została zrealizowana. Uchwyty dla osób niepełnosprawnych zostały zainstalowane w kabinie prysznicowej i pomieszczeniach WC.

W załączeniu przekazuję pismo Pana dyrektora Izby Wytrzeźwień w sprawie realizacji zaleceń Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji.

z powołaniem

PREZYDENT MIASTA
Marcin Zamojski
Marcin Zamojski

Zamość, dnia 24.05.2013 r.

708084/12

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE.	2013 -05- 31
ZAL.	NR 1563927

Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

2013 -06- U 4

Ustosunkowując się do rekomendacji zawartej w raporcie z dnia 21.08.2012 r. L.dz. PRO-708084-VII-720.7/12/JJ Krajowego Mechanizmu Prewencji w Izbie z wizytacji w Izbie Wytrzeźwień w Zamościu informuję, że policjanci służb patrolowych w roku 2012 r. zostali przeszkoleni w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego.

Zasady stosowania środków przymusu bezpośredniego są na bieżąco omawiane podczas odpraw z policjantami kierowanymi do służby.

Jednocześnie informuję, że osoba przedstawiona w Raporcie wobec której użyto siły fizycznej dopuściła się naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji poprzez ugryzienie go w udo. Z uwagi na agresywne zachowanie się mężczyzny został on umieszczony w pasach bezpieczeństwa przy użyciu siły i środków adekwatnych do jego zachowania. W przedmiocie naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza, Komenda Miejska Policji w Zamościu za RSD 2168/12 prowadziła postępowanie przygotowawcze w kierunku art. 222 § 1 kk. W przedmiotowej sprawie w dniu 23.10.2012 r. skierowany został do Sądu Rejonowego w Zamościu akt oskarżenia przeciwko (dane osobowe usunięto).

Σ. J. Wcisło

I Zastępca
Komendanta Miejskiego Policji
w Zamościu

md. insp. mgr Mirosław Wcisło

Wyk. w 2 egz.

Egz. nr 1 – adresat

Egz. nr 2 – a/a

Opr./ Wyk.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 2013-06-27

RPO-708084-VII-720.7/I2/JJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan
podinsp. Konrad Piziorski
Komendant Miejski Policji
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2
22-400 Zamość

Zespół
"Mechanizm Prewencji"

Uprzejmie dziękuję za nadesłanie pisma z dnia 24 maja 2013 r., w którym odnosi się Pan do rekomendacji zawartych w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji w Izbie Wytrzeźwień w Zamościu.

W w/w piśmie poinformował Pan o tym, że policjanci służb patrolowych zostali w 2012 r. przeszkoleni w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz wskazał Pan, iż przeciwko *(dane osobowe usunięto)* skierowany został akt oskarżenia w związku z naruszeniem nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji poprzez ugryzienie go w udo.

Nadmieniam jednak, że uwagi przedstawione przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji dotyczyły przede wszystkim sposobu stosowania środków przymusu bezpośredniego (silne przyciskanie kolanami pacjenta, udział w tej czynności aż 6 funkcjonariuszy Policji). W nadesłanej przez Pana odpowiedzi kwestie te nie zostały wyjaśnione.

W związku z powyższym zwracam się z ponowną prośbą o szczegółowe wyjaśnienie przypadku opisanego w raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji oraz poinformowanie, czy taki sposób stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz uczestnictwo 6 funkcjonariuszy Policji jest stałą praktyką w kierowanej przez Pana jednostce. Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi w terminie do 30 dni.

Z poważaniem

Justyna Jędrzejak
Spokojna

KOMENDA MIEJSKA
POLICJI W ZAMOŚCIU
woj. lubelskie

-13- L.dz Pl. Op. 267/13

RPO-708084 12

Zamość, dnia 02 sierpnia 2013 r.

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPR 2013 -08- U 9

ZARZĄDZ. 1581729

Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 czerwca 2013 r. l.dz. RPO-708084-VII-720.7/12/JJ uprzejmie informuję, iż działania policjantów tutejszej jednostki Policji zarejestrowane przez monitoring placówki Izby Wytrzeźwień w Zamościu w dniu 29 lipca 2012 r. nie jest standartowym działaniem podczas doprowadzania osób nietrzeźwych. Przedmiotowego dnia oraz czasu zarejestrowano dwie interwencje zakończone doprowadzeniem osób celem wytrzeźwienia. Jedną z interwencji dotyczyła bardzo agresywnego mężczyzny przebywającego Szpitalu im. Jana Pawła II w Zamościu, gdzie został skierowany patrol w składzie dwuosobowym a następnie z uwagi na zachowanie mężczyzny kolejny patrol również w składzie dwuosobowym. W czasie przedmiotowego zdarzenia w izbie wytrzeźwień przebywał kolejny patrol osadzający osobę doprowadzoną w celu wytrzeźwienia.

Należy wskazać, iż dołączone do raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji zdjęcia z nagrań monitoringu jak również sam raport nie przedstawia zachowania osoby unieruchamianej pasami bezpieczeństwa, które w konsekwencji skutkowało m.in. pogryzieniem policjanta. Mężczyzna znajdował się w stanie silnego pobudzenia, którego zachowania nie było w stanie opanować dwoje policjantów skierowanych na interwencję, a następnie doprowadzających osobę celem wytrzeźwienia. W raporcie ten aspekt został pominięty jak również nagrania monitoringu wizyjnego zawierające zachowanie mężczyzny uniemożliwiające bezpieczne umieszczenie go celem wytrzeźwienia w pomieszczeniu izby wytrzeźwień.

W codziennej służbie policjanci zobligowani są do udzielania sobie wzajemnie pomocy. Miało to miejsce m.in. przedmiotowego dnia w trakcie umieszczania w izbie wytrzeźwień agresywnego mężczyzny. Użycie środków przymusu bezpośredniego zgodnie z obowiązującymi procedurami musi być adekwatne do zaistniałego zdarzenia oraz w zakresie niezbędnym. Przedstawione w raporcie zdjęcia zawierają dwoje policjantów umieszczających mężczyznę w pasach bezpieczeństwa oraz jednego pracownika izby wytrzeźwień. Za właściwe należy więc uznać odstąpienie od udzielania pomocy dwóm policjantom przedstawionym na zdjęciach dołączonych do raportu przez pozostałych policjantów przebywających w izbie wytrzeźwień w związku z ustąpieniem zachowania osoby, które wymagałoby udziału w czynnościach pozostałych policjantów. W czasie zarejestrowania przedmiotowych fragmentów nagrania, udział w czynnościach dwóch policjantów był adekwatny do sytuacji.

Nadmieniam, że typ pasów bezpieczeństwa stosowanych w Izbie Wytrzeźwień w Zamościu, celem ich zapięcia wymaga użycia siły, gdyż są to pasy ze sprzączkami. Przy

zastosowaniu tego typu pasów, zapięcie ich bez wcześniejszego użycia siły powoduje zapięcie z zachowaniem luzu, co skutkować może oswobodzeniem się osoby. Skutkiem tego może być samookaleczenie, a zatem poprzez niewłaściwe ich zapięcie doprowadzenie do wystąpienia zdarzenia nadzwyczajnego.

Pobudzenie osoby, wykonywanie przez nią ruchów w tym stanie ze wzmożoną siłą, uniemożliwiało w sposób swobodny zapięcie pasów. Faktem jest, że na podstawie fragmentów nagrania, można wysnuć wniosek o użyciu nadmiernej siły przez policjantów. Analizując jednak całokształt przebiegu zdarzenia na który przedkładał się stan pobudzenia mężczyzny, podjęcie czynności wobec niego przez dwoje policjantów, którym wobec braku możliwości zapanowania nad zachowaniem osoby doprowadzanej celem wytrzeźwienia udzielili pomocy kolejni policjanci, a następnie zachowanie osoby w izbie wytrzeźwień, które wymagało asekuracji kolejnych policjantów przebywających w izbie wytrzeźwień celem bezpiecznego umieszczenia jej w pomieszczeniu izby wytrzeźwień, działania należy uznać za niezbędne.

Przeprowadzona w tutejszej jednostce Policji analiza zachowań policjantów podczas przedmiotowego zdarzenia, nie wykazała nieadekwatnego użycia siły fizycznej w trakcie umieszczania osoby w pomieszczeniu izby wytrzeźwień.

Przypadek ten został szeroko omówiony podczas szkoleń oraz odpraw służbowych, celem zapobieżenia nieadekwatnego do sytuacji użycia siły fizycznej wobec osób umieszczanych w izbie wytrzeźwień.

I Zastępca
Kamondanta Miejskiego Policji
w Zabójcu
pod. Insp. mgr Krzysztof Weisła

Wyk. w 2 egz.

1. adresat,
2. a/a.